

Sygn. akt I CSK 2184/22

POSTANOWIENIE

Dnia 20 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z powództwa D. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
przeciwko M. spółce akcyjnej w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 czerwca 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 14 kwietnia 2021 r., sygn. akt VII AGa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) zasądza od M. spółki akcyjnej w W. kwotę 12500

(dwanaście tysięcy pięćset) zł tytułem zwrotu kosztów

postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 14 kwietnia 2021 r. Sąd Apelacyjny w (...) po rozpoznaniu sprawy z powództwa D. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. przeciwko M. spółce akcyjnej w W., o zapłatę na skutek apelacji obu stron od wyroku Sądu Okręgowego w W. z 15 grudnia 2017 r., zmienił zaskarżony wyrok częściowo w ten sposób, że w punkcie trzecim zasądza od Pozwanej na rzecz Powódki kwotę 4.946.282,56 zł (cztery miliony dziewięćset czterdzieści sześć tysięcy dwieście osiemdziesiąt dwa złote pięćdziesiąt sześć groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od 15 kwietnia 2012 r. do 31 grudnia 2015 r. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie

od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, obciążył kosztami procesu w całości Pozwaną, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu, a także oddalił apelację Pozwanej.

Pozwana wniosła skargę kasacyjną od powyższego wyroku, zaskarżając go w części, wniosła też o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując na to, iż w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną Powódka wniosła o odmowę jej przyjęcia do rozpoznania oraz o zasądzenie od Pozwanej na rzecz Powódki kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Skarga kasacyjna stanowi środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni, umożliwiający usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie jest natomiast ogólnie dostępnym środkiem zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tak pomyślanych zadań skargi kasacyjnej służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania.

Według ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze,

które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (zob. w szczególności postanowienia Sądu Najwyższego z: 10 maja 2001, II CZ 35/01, OSNC 2002, z. 1, poz.11; 11 stycznia 2002, III CKN 570/01, OSNC 2002, z. 12, poz. 151; 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, niepubl.; 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, niepubl.).

Wskazany przez Skarżącą problem nie spełnia kryteriów istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Sprawa dotyczy tzw. „opłat półkowych”, zaś problem ten Skarżąca zawiera w pytaniu, czy na potrzeby stosowania art. 15 ust. 1 pkt 4 u.z.n.k. badanie wysokości pobranych opłat w związku z świadczonymi usługami (ocena ekwiwalentności pobranej opłaty) powinno dokonywane być w oparciu o koszty ponoszone przez świadczącego usługę odbiorcę towaru w związku z świadczeniem usługi, korzyści dostawcy uzyskane w związku ze świadczoną przez odbiorcę towaru usługą, względnie obie wskazane powyżej metody. Skarżąca powołuje w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowiska sądów powszechnych, wskazując, iż pozostają one w sprzeczności z późniejszymi orzeczeniami Sądu Najwyższego. Tak wskazane rozstrzygnięcia, choćby z uwagi na to, iż Sąd Najwyższy prezentuje w cytowanych przez Skarżącą judykatach stanowisko odmienne od tego, prezentowanego we wcześniejszych orzeczeniach Sądów Apelacyjnych, nie może być traktowane jako spełniające wymaganie wskazania rozbieżności w orzecznictwie. Co więcej, Skarżąca nie odnosi się do okoliczności rozstrzyganych wcześniej spraw (podobieństw do niniejszej sprawy), a wskazując na znaczenie dla rozstrzygnięcia w niniejszym postępowaniu ogranicza się do ogólnikowej konstatacji. Co istotne, dla oceny ekwiwalentności świadczeń stron, także w ocenie Sądu Apelacyjnego w niniejszej sprawie konieczne jest badanie nie tylko kosztów sieci handlowej, lecz także korzyści dostawcy. nie można zupełnie pominąć ewentualnych korzyści wynikających z tego rodzaju aktywności dla powoda, w szczególności, gdy dostawca, tak jak Powód w niniejszej sprawie, czyni starania, aby pochodzące od niego towary brały udział w promocjach jak najczęściej, ponieważ jest to dla niego uzasadnione gospodarczo, albowiem przyczynia się to do zwiększenia obrotów i intensywność jego udziału w promocjach jest znaczna. Istotna może więc okazać się skala zwiększenia

zyskowności dla dostawcy, spowodowanej większymi zamówieniami sieci handlowej.

W świetle art. 29 § 2 i 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1904) Sąd Najwyższy, nie mając kompetencji do pominięcia stosowania przepisów ustawy, co wprost wynika z art. 178 ust. 1 Konstytucji RP, a także mając na względzie niepodważalność powołania sędziego dokonanego przez Prezydenta RP na mocy nie podlegającej weryfikacji prerogatywy (na podstawie art. 179 Konstytucji RP), odstąpił od oceny prawidłowości powołania sędziów w składzie Sądu *ad quem*, a w konsekwencji ważności postępowania czy skuteczności orzeczenia z powyższych względów z uwagi na ich niedopuszczalność (zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 7 października 2021 r., K 3/21, zaś w zakresie skuteczności wstrzymania („zawieszenia stosowania”) przepisów ustawy o Sądzie Najwyższym z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 14 lipca 2021 r., P 7/20 OTK ZU nr A/2021, poz. 49).

Tym samym Sąd Najwyższy nie znalazł podstaw do niestosowania w niniejszej sprawie konstytucyjnej zasady niedopuszczalności kwestionowania statusu sędziego (deklarowanej w art. 29 § 2 i 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym), co mogłoby sugerować wskazanie w pkt 1 lit. d postanowienia Wiceprezes Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-204/21 R Komisja Europejska przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej (ECLI:EU:C:2021:593). Powyższe rozstrzygnięcia, a przede wszystkim art. 179 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, nie pozwalają bowiem na ocenę kryteriów odnoszących się do okoliczności wyboru kandydatów na stanowisko sędziowskie przez Krajową Radę Sądownictwa, a w konsekwencji kwestionowanie skuteczności powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego przez Prezydenta RP, a tym samym ubezskutechnienia niepodzielnej w zakresie kompetencji orzeczniczych przysługującej sędziemu inwestytury, czego nie uzasadniają kryteria wskazane w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 19 listopada 2019 r. w sprawach połączonych C-585/18, C-624/18 i C-625/18, A.K. przeciwko Krajowej Radzie Sądownictwa oraz C.P., D.O. przeciwko Sądowi Najwyższemu, ECLI:EU:C:2019:982.

Niezależnie od powyższego jednak, również w świetle wyroków Trybunału

Sprawiedliwości Unii Europejskiej ewentualne wady procedury wyboru kandydata na urząd sędziego przed Krajową Radą Sądownictwa, nawet w razie uznania naruszenia Konstytucji RP w tym zakresie (poprzez stwierdzenie niezgodności z Konstytucją przepisów stanowiących podstawę procedury zakończonej powołaniem do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego), samodzielnie nie pozwalają na podważenie niezależności sądu rozpoznającego sprawę (wyrok TSUE z 29 marca 2022 r., C-132/20, w sprawie BN i in. przeciwko Getin Noble Bank S.A., ECLI:EU:C:2022:235), zaś samo powołanie przez Prezydenta RP na urząd sędziego jest niepodważalne (wyrok TSUE z 22 marca 2022 r., C-508/19, M.F. przeciwko J.M., ECLI:EU:C:2022:201). W niniejszej sprawie nie wskazano natomiast jakichkolwiek okoliczności, które wymagałyby weryfikacji niezależności Sądu *ad quem*. Sąd Najwyższy w niniejszej sprawie nie dopatrył się też podstaw do uznania, iż skład Sądu *ad quem* nie spełnia kryteriów uznania tego Sądu za niezależny i ustanowiony zgodnie z prawem.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przesądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu. O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 i art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z § 2 pkt 9 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2018 r., poz. 265).